

**V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ОНЛАЙН
КОНФЕРЕНЦІЯ**

**ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ АГРАРНОЇ НАУКИ В
УМОВАХ ВІЙНИ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

Присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБІП України

**V INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL ONLINE
CONFERENCE**

**TRENDS AND CHALLENGES OF MODERN AGRICULTURAL
SCIENCE: THEORY AND PRACTICE**

м. Київ, 2023

УДК 001:63(4/9)

Рекомендовано до друку збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної онлайн конференції: «Тенденції та виклики аграрної науки в умовах війни» Присвяченої 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України вченою радою агробіологічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України від 16 листопада 2023 року протокол № 11.

Тенденції та виклики сучасної аграрної науки в умовах війни: теорія і практика. Присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України матеріали V міжнародної науково-практичної онлайн конференції (м. Київ, 25-27 жовтня 2023 р.)/НУБіП України, 2023. 339 с.

ISBN 978-617-8351-50-2

У збірнику опубліковано матеріали доповідей учасників V міжнародної наукової інтернет-конференції «Тенденції та виклики сучасної аграрної науки в умовах війни: теорія і практика», яка присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України. Висвітлено теоретичні і практичні питання сучасної аграрної науки, напрями їх вирішення та впровадження у виробництво.

Титульна сторінка: "Соняхи". Художник: Радо Явора.

© НУБіП України, 2023.

УДК 633.34:631.5:631.8

ВИРОЩУВАННЯ СОРТІВ СОЇ ЗА РІЗНИХ СПОСОБІВ СІВБИ

Сук А. Г., здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти

Новицька Н. В., д-р. с.-г. н., професор

Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: novictska@ukr.net

Однією з основних вимог для сої – є якнайкраща освітленість листової поверхні. В зв'язку з цим виникає потреба корегувати продуктивність вирощування сої різними способами сівби. Вибираючи спосіб сівби, важливо враховувати високу пластичність сої до площі живлення, що проявляється в індивідуальній продуктивності рослин. У посівах сої з оптимальною густотою і площею живлення основна кількість бобів формується на головному пагоні, а у зріджених - на бокових гілках. У зріджених посівах у нижньому ярусі рослин формується значна маса врожаю насіння, під їх вагою гілки схиляються вниз, спричинюючи втрату насіння при збиранні. У загущених посівах менша кількість бокових пагонів, але стебло досить тонке, що спричинює значне вилягання рослин.

Мета досліджень – визначити ріст і розвиток рослин та продуктивність ранньостиглого сорту сої Вишиванка (ННЦ «Інститут землеробства НААН») залежно від способу сівби (звичайний рядковий, стрічковий та широкорядний) та густоти стояння рослин (450, 600 та 750 тис. нас./га). Польові дослідження проводили на полях стаціонарної сівозміни кафедри рослинництва у ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція».

За зміни площі живлення спостерігалася різна тенденція стосовно виживання рослин, найбільші втрати (11 %) рослин на період збирання відмічено у варіантах висіяним широкорядним способом (45 см) з густотою 750 тис. рослин/га. Найменші при даному способі сівби – 4% з густотою 450 тис. рослин/га. Посіви з міжряддям 15 см та різною нормою висіву не вирізнялись особливими зрідженнями на період дозрівання, за даними наших досліджень відсоток загибелі був межах 5%. Рослини сої, які були з найменшою відстанню одна від одної становили найбільшу висоту центрального стебла, та найбільшу висоту прикріплення нижнього бобу. Найвищу урожайність формували посіви сої сорту Вишиванка, в яких найбільша площа листового апарату за вегетацію в середньому за роки дослідження становила 42 м²/га. Нами виявлено різницю у накопиченні сухої речовини залежно від густоти рослин та ширини міжрядь. Найбільшу кількість сухої речовини формували посіви сої сорту Вишиванка з міжряддям 45 см та густотою стояння 750 тис. рослин/га. Найменшу – з міжряддям 15 см та густотою 450 тис. рослин/га. Високі показники врожайності показали варіанти з шириною міжрядь 15 см та густотою стояння 600 та 750 тис.

рос/га відповідно 2,69 та 2,29 т/га. З шириною міжрядь 45 см найбільша урожайність (2,26 т/га) зафіксована з густотою 450 тис. рослин/га.